ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมทรัพยากรน้ำ กองยุทธศาสตร์และแผนงาน โทร. ๐ ๒๒๗๑ ๖๐๐๐ ต่อ ๖๒๘๐
ที่ ทส ๐๖๐๔/๖๓๓๙ **วันที่** ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๗
เรื่อง คำตอบกระทู้ถามที่ ๙๖๖ ร.

เรียน ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑. <u>เรื่องเดิม</u>

ตามหนังสือ สำนักงานรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๑๐๐/๕๑๖๓ ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ และหนังสือสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๔๐๔/๑๓๕๙๓ ลงวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ ขอให้กรมทรัพยากรน้ำพิจารณาดำเนินการตอบกระทู้ถามที่ ๙๖๖ ร. เรื่อง การติดตั้งสถานีวัดระดับน้ำและปริมาณน้ำฝนในจังหวัดเชียงใหม่ ของนายภัทรพงษ์ ลีลาภัทร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน จังหวัดเชียงใหม่ นั้น

๒. <u>ข้อเท็จจริง</u>

กรมทรัพยากรน้ำได้พิจารณายกร่างคำตอบกระทู้ถามที่ ๙๖๖ ร.ดังกล่าว เรียบร้อยแล้ว รายละเอียดตามเอกสารแนบ

๓. <u>ข้อเสนอเพื่อโปรดพิจารณา</u>

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบขอได้โปรดนำเรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(นายธีระชุณ บุญสิทธิ์)
รองอธิบดี รักษาราชการแทน
อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ

คำตอบกระทู้ถามที่ ๙๖๖ ร.
ของนายภัทรพงษ์ ลีลาภัทร์
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน จังหวัดเชียงใหม่
เรื่อง การติดตั้งสถานีวัดระดับน้ำและปริมาณน้ำฝนในจังหวัดเชียงใหม่

คำถาม

๑. รัฐบาลมีแนวทางในการติดตั้งสถานีวัดระดับน้ำที่ต้นน้ำในจังหวัดเชียงใหม่หรือไม่ อย่างไร มีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาติดตั้งอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๒. รัฐบาลมีแนวทางในการประสานงานให้หน่วยงานต่างๆ ดำเนินการติดตั้งสถานีวัดระดับน้ำและปริมาณน้ำฝนในพื้นที่เสี่ยงที่จะเกิดน้ำป่าไหลหลาก หรือลำน้ำสาขาของแม่น้ำหลักล้นตลิ่งหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๓. รัฐบาลมีแผนในการดำเนินการในการติดตั้งสถานีวัดระดับน้ำและปริมาณน้ำฝนในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ อย่างไร มีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาติดตั้งในพื้นที่ใดก่อนหรือหลังอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมทรัพยากรน้ำ ขอกราบเรียน ดังนี้

๑. ได้ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลที่เกี่ยวข้องแล้ว ประตูระบายน้ำดังกล่าว เป็นโครงการฝายน้ำล้นบ้านหนองปลาตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๔๗ ให้กรมทรัพยากรน้ำ (ทน.) ดำเนินการจัดทำระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning) สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย-ดินถล่ม ในพื้นที่ลาดชันและพื้นที่ราบเชิงเขา โดยพัฒนากลไกในการติดตามสถานการณ์ เฝ้าระวังและเตือนภัยที่เกิดจากน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก โดยการตรวจวัดข้อมูลปริมาณน้ำฝน และ/หรือระดับน้ำในพื้นที่หมู่บ้านที่อยู่ในข่ายเสี่ยงภัยสูง จากการเกิดน้ำท่วมฉับพลัน และจัดสร้างมาตรฐานการเฝ้าระวังและการเตือนภัยในรูปแบบต่างๆ ที่พัฒนาขึ้น พร้อมทั้งฝึกอบรมอาสาสมัคร (ผู้รู้) ประจำหมู่บ้าน ให้สามารถนำไปประยุกต์ในงานการเตือนภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการประสานความร่วมมือทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน เพื่อบริหารจัดการบรรเทาและลดความสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนจากสถานการณ์น้ำหลากอย่างยั่งยืน กรมทรัพยากรน้ำได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องเริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ ถึงปัจจุบัน ๒,๑๕๖ สถานี หมู่บ้านครอบคลุม ๕,๙๔๗ หมู่บ้าน ซึ่งมีพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ เป็นจำนวน ๒๑๖ สถานี หมู่บ้านครอบคลุม ๓๘๓ หมู่บ้าน โดยมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาการติดตั้ง ดังนี้

๑) การวางแผนกำหนดการสำรวจ และประสานงานกับพื้นที่

- วางแผนการสำรวจ ทั้งเส้นทาง วันเวลาสำรวจของแต่ละสถานี
- ขอความอนุเคราะห์ให้กรมทรัพยากรน้ำออกหนังสือแจ้งพื้นที่ที่จะสำรวจ ตามแผนงานที่กำหนด
- ประสานงานนัดหมายการสำรวจกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้นำชุมชน

๒) ลงสำรวจพื้นที่ เพื่อกำหนดที่ตั้งสถานีเตือนภัยล่วงหน้าที่เหมาะสม

- เข้าพบเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมกับเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำที่เกี่ยวข้อง เพื่อขออนุเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของตำบล และสำรวจพื้นที่ตั้งสถานีล่วงหน้าที่เหมาะสมมีศักยภาพรองรับการติดตั้งระบบเตือนภัยล่วงหน้า

๓) พิจารณาคัดเลือกตำแหน่งสถานีเตือนภัยล่วงหน้าที่จะติดตั้งโครงการ

- คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ พิจารณาคัดเลือกหมู่บ้านจัดหาระบบเตือนภัยล่วงหน้าในโครงการตามเกณฑ์ที่กำหนด

๒. เมื่อกรมทรัพยากรน้ำ ได้ทำการศึกษา ทบทวนระบบเตือนภัยล่วงหน้าในพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย ดินถล่ม จึงได้คำนึงถึงองค์ประกอบและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑) ปัจจัยและข้อมูลที่มีผลเกี่ยวข้องกับระบบเตือนภัยล่วงหน้า

๒) ระบบเตือนภัยล่วงหน้าสำหรับเหตุการณ์อุทกภัย-ดินถล่ม

๓) หมู่บ้านเสี่ยงภัยเบื้องต้นที่ได้กำหนดในแผนการดำเนินการ สำรวจความเหมาะสมก่อนดำเนินการติดตั้งระบบเตือนภัย

๔) ระบบสื่อสารและเชื่อมโยงข้อมูลระยะไกล

๕) การวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล การแปรผล การนำเสนอผล และการเฝ้าระวังแจ้งเตือนภัยล่วงหน้า

๖) เกณฑ์การเตือนภัยของหมู่บ้านที่จัดทำระบบเตือนภัยล่วงหน้าแล้ว

๗) รูปแบบวิธีการเฝ้าระวังและเตือนภัย

๘) กระบวนการบริหารจัดการ ในการเฝ้าระวังและเตือนภัย

๙) กระบวนการและกลไกการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

๑๐) ดำเนินการประชาสัมพันธ์ สำหรับเจ้าหน้าที่หน่วยงานระดับจังหวัด (สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด) เจ้าหน้าที่ระดับอำเภอ (นายอำเภอ) เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นายช่างโยธา หรือเจ้าหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย) และเครือข่ายการเตือนภัย เพื่อเข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณากำหนดตำแหน่งที่ตั้งสถานีเตือนภัยล่วงหน้าต่อไป

๓. โครงการติดตั้งระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning) สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย - ดินถล่ม ในพื้นที่ลาดชันและพื้นที่ราบเชิงเขา ดำเนินโครงการมาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยกรมทรัพยากรน้ำได้ทำการศึกษาและตรวจสอบพื้นที่ในภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศเป็นเบื้องต้นแล้ว และเห็นว่ามีหมู่บ้านที่มีความเสี่ยงภัยต่อการเกิดสภาพน้ำหลากฉับพลันและดินถล่มเป็นจำนวนมาก ซึ่งสมควรจะได้รับการจัดตั้งให้มีระบบเตือนภัยประจำหมู่บ้าน ซึ่งได้ทำการติดตั้งครอบคลุมตามเป้าหมายจากการศึกษาตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ จากนั้น ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ เป็นต้นมาได้มีโครงการติดตั้งระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning) สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัยในพื้นที่ลุ่มน้ำสาขา เพื่อเสริมศักยภาพในการเตือนภัยให้ครอบคลุมโดยได้พิจารณาติดตั้งในพื้นที่ลำน้ำสาขา และในพื้นที่ที่เกิดเหตุการณ์ พื้นที่ที่มีประชาชน หรือหน่วยงานร้องขอให้ติดตั้ง หรือพื้นที่ที่เป็นตัวแทนของการตรวจวัดในลุ่มน้ำเป้าหมายเพื่อเป็นการเสริมการเตือนภัยให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ยังมิได้กำหนดแผนการดำเนินการติดตั้งระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning) ประกอบกับปัญหาด้านงบประมาณในการดูแลบำรุงรักษาสถานีที่ไม่เพียงพอ สถานีเตือนภัยมีอายุการใช้งานมาเป็นเวลานาน รอบการปรับปรุงสถานีไม่ครอบคลุมกับจำนวนสถานีที่มีจำนวนมาก ขาดแคลนบุคลากรในการดำเนินงานประกอบกับพื้นที่เสี่ยงภัยสูงขาดศักยภาพพื้นฐานรองรับการติดตั้งสถานี ได้แก่ ไฟฟ้า สัญญาณโทรศัพท์ ฯลฯ ทำให้ขาดโอกาสในการดำเนินการโครงการซึ่งการที่จะดำเนินการติดตั้ง สถานีเพิ่มเติมอาจจะต้องมีการทบทวนอย่างละเอียดไม่ใช่ทางออกในการแก้ปัญหาในการเตือนภัยในลำดับต้น

ดังนั้น กรมทรัพยากรน้ำจึงมีแผนที่จะดำเนินการทบทวนสถานีที่ติดตั้งไปแล้ว เพื่อพิจารณาถึงความเหมาะสม และเกิดประโยชน์สูงสุดในการเตือนภัยให้ครอบคลุมพื้นที่เสี่ยงภัย